GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 31.

W Niedzielę Dnia 16. Kwietnia 1797.

Z Wiednia d. 8. Kwietnia.

J. C. Mość wzruszony przychylnością Wiedeńskich obywatelów, ktorzy się z pochwały godną iednomyślnością na pospolite ruszenie do obrony oyczyzny gotuią, naywyższą swoią łaskę i ukontentowanie zapewnia i przytym raczył rozkazać i publicznie ogłosić, iż chcąc wiernym Wiedeńskim obywatelom szczegulnieyszy dać dowod swoiey wdzięczności, każdey wdowie nieposiadaiącey maiątku, ktorey mąż w obronie oyczyzny polegnie, przyzwoitą pensyą do smierci wyznacza.

Panuiący Xżę Aloizy Lichtenstein do pospolitego ruszenia obywatelom Wiedeńskim 500 ognistey broni w arsenale mieyskim złożył.

W Wiedniu d. 8 Kwietnia 1797.

Wczoray wyszło tu od rządu niższey Austryi następuiące rozporządzenie:

Dla wymagaiących okoliczności raczył J. C. Mość rozkazać, aby wszyscy cudzoziemcy bez rożnicy, w przeciągu trzech dni ztąd się oddalili, i do Czech, Morawii i Galicyi, gdzie im się pozwala przemieszkiwania po miastach, się udali.

Wszyscy właściciele domów są w odpowiedzi, ieżeli po upłynieniu tych trzech dni ieszcze się bez doniesienia policyi, iaki cudzoziemiec w ich domach zostanie. W Wiedniu d. 7 Kwietnia 1797.

Gdy od nieiakiego czasu postrzeżono, iż niezmierne summy w bankocetlach ze wszystkich stron do Wiednia do zmieniania na gotowe pieniądze ściągniono, czego niemozna iak oszukańtwu lub też złym zamiarom przypisać; dla zapobieżenia więc wszelkim wyniknąć ztąd mogącym złym skutkom, podług naywyższego J. C. Mości pod d. 5 kwietnia rozkazu, wyszło tym czasowe w nadziei za pomocą Boską pomyślnieyszey prędko przyszłości, i przywrócenia rzeczy do dawnego porządku, następuiące rozporządzenie: 1) W zwyczayne dni płacy tuteyszey głowney bankocetlow kaſsy, każdy człowiek może wiel-

kie bankocetle na mnieysze odmienić i od 5 do 25 ryńskich na nie monety dostanie. 2) W głowney kameralney, bankocetlow i głowney długow kraiowych kaſsie, wszystkie pensye i prowizye będą w większych lub mnieyszych podług woli bankocetlach i w proporcyonalney części w gotowych pieniądzach płacone. 3) Wszystkie gatunki bankocetlow będą iak dotąd w wszystkich kaſsach dziedzicznych Ceſsarskich kraiow iak gotowe pieniądze przyymowane; w prywatnem handlu i wydatkach maią rownie w wartości gotowych pieniędzy mieć cyrkulacyą i bydź przyymowane. W Wiedniu d. 7 kwietnia.

Zdarzenia woienne.

Podług ostatnich z Tyrolu wiadomości położenie tamteysze dosyć ieszcze zaspokaiaiące widoki okazuie. F. M. L baron Kerpen utrzymuie się ieszcze zawsze w swoim przez naturę i sztukę mocnym stanowisku przy Sterzing; na stoiące pod Mauls i Fridenfels iego forpoczty uderzył nie dawno nieprzyiaciel, ale nie odważył się iednak do tego stanowiska zbliżyć, i zabrawszy kilkoro bydła nazad się cofnął. Wspomniony F. M. L. nie czeka tylko na przybycie z więcey iuż iak 40,000 zebranego w maſsie ludu, na przeznaczone pewne mieysce 15,000 ludzi, dla attakowania z tym miłością oyczyzny zagrzanem ludem nieprzyiaciela. Dywizya jenerała Lauden przez swoie na Botzen napady, ułatwiła iuż poniekąd to przedsięwzięcie, oczym w krotce dalszych wiadomosci spodziewać się należy.

Od Arcy Xcia Karola o poruszeniach iego armii, nadeszły także dalsze wiadomości.

Arcy Xżę Jmć podług tych wiadomości, trzyma się ieszcze zawsze swego przedsięwzięcia nie wdawania się z nieprzyiacielem w żadne bitwy, i na wiadomość iż nieprzyiaciel na Neumarkt i Bergau naprzod postępuie, kazał się Arcy Xżę Jmć armii z Unzmarkt do Judenburg cofnąć. Nieprzyiacielska przednia straż na wzgorkach St. Georgen stanęła, i nieprzyiaciel wnocy wszystkie przygotowania poczynił dla attakowania na drugi dzień naszey armii; ale Arcy Xżę Jmć cofnął się do Knittelfeld nazad. Wczasie tego cofania się F. M. L. hrabia Spork stoiący z swem korpusem przy Cortina dał wielkie dowody roztropności, na zbliżenie się nieprzyiaciela potrafił całą swoią artylleryą, zaprzęgi uratować i z swoim korpusem dopadłszy przez naytrudnieysze gory drogi Salzburskiey przyłączyć się do armii.

Z Londynu d. 28. Marca.

Wczoray grzmot armat z Tower i Parku ogłosił nowe zwycięztwo, a wieczor oznaymiono w nadzwyczayney gazecie dworskiey, iz Hiszpańska wyspa S. Troycy przez kapitulacyą admirałowi Harvey i jenerałowi Abercrobie się poddała.

Hiszpański liniowy okręt Damaso od 74 armat zabrali Auglicy. Resztę będącey tam Hiszpańskiey eskadry z 1 liniowego okrętu od 84 armat, 2 liniowych okrętów od 74 armat i 1 fregaty od 36 armat złożoney, aby się Anglikom nie dostała, sami Hiszpanie spalili. Woyska Hiszpańskie, które z tych okrętow na ląd się udały, 91 officyerow 581 żołnierzy i 1032 maytkow wynoszące, tudzież garnizon wyspy złożony z 80 officyerów i 504 żołnierzy, dostały się Anglikom w woienną niewolą.

Na tey wyspie znaleziono 33 metalowych armat, a 40 żelaznych i wielkie zapasy ammunicyi i żywności. Podług kapi-

tulacyi woysko Krola Jmć Katolickiego otrzymało swoie szpady, obowiązało się w tey woynie więcey nie służyć i będzie iak naypredzey do Hiszpanii odesłane. Mieszkańcom wyspy zabezpieczono własność i wolne wyznawanie religii katolickiey.

Angielska eskadra, ktora to zdobycie zrobiła, zebrała się w Martynice, Barbados, na wyspie S Wincentego i Tabago; przez to uwieńczone szczęściem przedsięwzięcie nie tylko iz cała Hiszpańska siła w zachodnich Indyach iest zniszczona, ale oprócz tego odnoga morza Mexykańskiego iest dla Anglikow otwarta. W zachodnich Indyy wedach bardzo wiele oprocz tego żabrano Hiszpanom okrętów, między innemi i brigantynę od 18 armat na 80,000 Dollarow wartości szacowana. Wiele Francuzkich korsarzy także tam Anglicy zabrali; między innemi znayduie się ieden okręt, który deputowanych i zapieczętowane depesze do dyrektoryatu wiozł do Paryża.

Dwie Francuzkie fregaty 12 powracających z zachodnich Indyy do Anglii naszsych okrętow do Gwadelupy przyprowadziły.

W Irlandyi nie tylko brabstwo Down, ale oprocz tego cała prowincya Ulster została w stanie rozruchu i buntu deklarowana. Bunt ten tak daleko zachodzi, iż się wszystkim cywilnym urzędnikom przeciwią, i zupełnym obaleniem królewskiego rządu grożą. Wice król Irlandyi z okazyi tych rozruchow do obydwoch izb poselstwo wysłał; spory tak były z tego poselstwa wielkie, iż się P. Grattan i P. Egan z soba poroznili. Ostatni nazwał pierwszego, będąc ten małego wzrostu, *in duodecimo* mordercą, ten o powiedział mu z żywością, obydwa zostali aresztowani i dopiero ich uwolniono gdy mowcy parlamentowemu przyrzekli, że się nie będą iuż więcey kłucić i swych kłotni przed nikiem nie wydadzą.

Niechcenie Króla przyiąć na tronie od obywatelow miasta Londynu adresu, w którym go proszą aby teraźnieyszych ministrow oddalił, dało do roznych domysłow powod. Rzecz się zaś tak ma: Gdy Sheryffowie Londynu pokazali się u dworu dla dowiedzenia się kiedy Król na tronie siedząc przyywie powyższy adres, kazał im Król Jmć przez Xcia Portland odpowiedzieć, iż Król nie ma zwyczaiu w podobnym sposobie tylko od całey korporacyi Londynu przyymowania adresu. Tu zachowuią roznicę między obywatelami miasta Londynu i całą korporacyą, a zatym i formalności się roznią. Jle możemy w tey mierze zasięgnąć wiadomości nie iest Król obowiązany przyymowania na tronie siedząc adresow tylko od korporacyi Londynu i od obydwoch akademii. Jutro będzie rada względem odpowiedzi Xcia Portland w Guildhall, i wszyscy są ciekawi iak się ta kłotnia o formalności zakończy.

Plan P. Pultney wyratowania kraiu z teraźnieyszego niedostatku pieniędzy, ma bydź ustanowienie w cale nowego banku, któryby swoie papiery na niezawodnym bezpieczeństwie na dobrach stoiących ugruntował, i niewątpliwość tey hipoteki przez sądowy proces publiczności okazał.

W Falmut zaambarkowano przeszło tysiąc Francuzkich brancow. W Xstwie Wallis zabrani galerowi więźnie w liczbie 1282 stoią ieszcze zawsze na transporto-

wych okrętach w porcie Milford dla wysłania ich z tamtąd.

Miasta Westminster Southwark i wiele innych chcą poyść za przykładem miasta Londynu podania Królowi adresow aby teraźnieyszych ministrow oddalił. Miasto Southwark nawet iuż następuiący adres ułożyło:

W. K. Mci naywiernieysi poddani mieszkańcy i obieracze miasta Southwark, poważamy się W. K. Mci iak naypokorniey naszą naygłębszą trwogę i słuszną niespokóyność przełożyć, iaką nas smutne położenie interessow publicznych tych krolestw napełnia.

Prosiemy W. K. Mci usilnie abyś z swey rady raczył na zawsze owych słabych i nikczemnych ministrow oddalić, których niezdatność siłę broni naszey osłabiła, których rozrzutność nawet uchwały niższey izby przechodzi, i przez swoią administracyą nie tylko szczęśliwość tych królestw na teraz zniszczyli, ale nawet do przywrocenia iey nadal sposobow nas pozbawili, niszcząc gwałtownie publiczne zaufanie w wierze narodowey i kredycie.

Nie przystoi nam przepowiadać zdarzeń, które opatrzność Boska w ręku swoich trzyma; lecz przypuściwszy, iż każda przyczyna ciągnie za sobą naturalny skutek, możemy się obawiać, iż teraźnieysza administracya naszych interessow niemoże tylko iak zewnątrz, tak wewnątrz naywiększe niebezpieczeństwa na narod ściągnąć.

Głęboko przeięci temi uczuciami, upraszamy W. K. Mci iak naypokorniey i nayusilniey abyś raczył teraźnieyszych ministrow oddalić, i do swey rady takich mężów wezwać, ktorzy przez zaprowadzenie oszczędnictwa w wydatkach naszem źrzodłom przyzwoity ruch nadadzą, przez dzielne i mądre kierowanie naszą bronią, prędki, pewny i chwalebny pokóy uzyskaią, i przez powrót publicznego zaufania, narodowy kredyt i z nim charakter, siłę i szczęśliwość W. Brytanii przywrócą.,,

Wiadomości z Filadelfii d. 24 lutego donoszą, iż P. Adams prezydentem ziednoczonych Amerykańskich stanow, a P. Jefferson wice prezydentem, i prezydentem, senatu na mieyscu Washingtona na 4 lat okrzyknieni zostali, i d. 4 marca swe urzędy obięli.

W Irlandyi iuż przeszło 4000 ukrytey broni zabrano. — Miasto Bath udzieliło admirałowi Jarvis prawa obywatelstwa. — Zabrane przy Brest Francuzkie fregaty la Constance i la Resistance przyprowadzono do Portsmut.

Przy Jamayce pokazała się Hiszpańska eskadra od 5 liniowych okrętów i kilku fregat, przeciwko której admirał Parker popłynął.

Dom wieyski Pana Muilmann, przez którego bankructwo Hollenderski stadhuder bardzo wiele stracił, przez licytacyą przedano za 1660 gwincow.

Z Paryża d. 25. Marca

Jenerał Beurnonville, który tu był, w tych dniach dla obięcia kommendy nad połnocną armią nazad ztąd odieżdża.

Wstęp do rezolucyi rady 500 do zaprowadzenia narodowey lotteryi, która 12 mill: do roku uczynić ma, tak się zaczena: "Poniewaź konieczność porownania przychodow narodowego skarbu z wydatkami niewłocznie iest potrzebna; zaczym rostropnie urządzona i w przyzwoitych obrębach zamknięta lotterya, iest nayzdatnieyszymi

naymniey uciążliwszym do tego środkiem, gdyż przychód tego rodzaiu podatku, iedynie z dobrey woli każdego bez przymusu pochodzi: stanowi więc rada &c. „

Wiadomo iż spiskowi royaliści kommissyi woienney za przyzwoity sąd nie uznali i sądowni ich obrońcy udali się do kassacyi trybunału, aby ten trybunał iey dekreta iakie na nich wyda zrewidował i skassował. Wspomniony trybunał kazał sobie papiery, które się obwinienia spiskowych dotyczą złożyć, aby mógł potym nad dekretami kommissyi woyskowey decydować; lecz dyrektoryat rezolucyą tę trybunału zaraz za bezskuteczną i za przeciwną konstytucyi oświadczył, ponieważ woyskowey tylko kommissyi przystoi owych sprzysiężonych sądzić. Z tey przyczyny wysłał dyrektoryat d. 23 poselstwo do obudwoch rad, w którym nagania postępek kassacyi trybunału i winę spiskowych wystawia. "Nie iesteśmy wszędzie, mowi w tym poselstwie, w woynie z tym, co się Ludwikiem XVIII nazywa? Nie biłaż się garstka emigrantow w imieniu iego z legionami rzeczypospolitey, nawet na Francuzkiey ziemi, i alboż niebiie się ieszcze? Nie iest że one hasłem, za którem reszty tey królewskiey armii idą, za które tyle krwi przelało się? &c. Mogąż się iego wysłańcy, szpiegi &c. z pod woyskowego sądu excypować, dla tego iż od niego kommissarzami byli mianowani? Nie sąż iako królewscy werbownicy do sądu oddani, którzy krew republikanow strumieniami rozlać chcieli, aby zgubić oyczyznę i despotyzm nazad przywrocić? Podchlebiali sobie oni, iż swem przekupnim złotem wszystko potrafią przeistoczyć. Nie widzieliżeście, obywatele reprezentanci z których godney ich korrespondencyi z wodzem mordecow, a nieprzyiaciołmi rzeczypospolitey, iak się chwalić osmielili, iż nawet w ciele prawodawczem znayduią swoie podpory? Nie, obywatele zakończycie tę obelżywą walkę; rzeczpospolita nie będzie więcey zagatką, wy okażecie wszystkim Francuzom i całemu światu iż agentem Ludwika XVIII nie uchodzą iuż więcey werbunki bez kary. Dyrektoryat nic z swey strony nieopuści dla pobicia i zniszczenia buntownikow. Rezolucya kassacyynego trybunału zostanie bezskutku, i sąd woyskowy musi mieć swoy wolny bieg."

Względem tego poselstwa w radzie 500 powstały d. 23 i 24 wielkie spory. Niektóre członki bardzo żywo przeciw dyrektoryatowi mowiły, iż samowładnie rezolucyą trybunału kassacyynego zwalił; ale nakoniec przystąpiła rada względem podaney prozby appelowania od woyskowey kommissyi do porządku dniowego, i moc woyskowey kommissyi została na nowo potwierdzoną.

Dzisiay Redaktor przywodzi: "Nasza Włoska armia odniesła nad armią Austryacką, którą sam Arcy Xżę Karol kommenderował, ważne zwycięztwo, i o mało sam ten Xżę nie wpadł w ręce republikanow."

Tenże sam dziennik donosząc o wyieździe sławnego Tomasza Payne d 21. marca do Ameryki, "mowi, iż ten apostoł rowności utrzyma między swoiemi współziomkami prawdziwe zasady rowności, które na końcu prezydencyi Washingtona osłabione zostały.

Z Bayonn, donoszą pod d. 14 marca, iż podług wiadomości z Kadyx Hiszpański admirał Cordowa został aresztowany. Li-

niowy okręt S. Troyca d. 3 t. m. stanął nakoniec w Kadyx, i cała Hiszpańska flotta iuż tam weszła.

Z Zemlina d. 26. Marca.

W Niemiecko-Wołoskim Banatskim regimencie, ćwiczą na nowo 1200 naypięknievszy młodzieży w broni. Tranzytowy handel z Tureckich kraiow co raz bardziey tu się wzmaga; wiele Tureckich towarow, które na Tryest, Fiume chodziły, na Zemlin teraz idą.

Mamy tu nie zawodną wiadomość, iż przedsiębrane w Tureckich kraiach uzbraiania, częścią do uspokoienia buntownikow, których się siła pod Widynem co dzień pomnaża, częścią też do przywiedzenia do posłuszeństwa brata zmarłego baszy Skutary, który także iak brat iego winnego uszanowania Porcie uwłoczy, dążą. W tym celu basza Allio odebrał rozkaz ruszenia w 40,000 przeciwko Widynowi do upokorzenia tamteyszych buntownikow. Basza Belgradzki w tymże samem celu odebrał 15,000 Jllirychich woysk, dla postawienia tey ważney fortecy w stanie obrony, która podług planu buntownikow miała bydź naypierwszym przedmiotem ich zamachow.

Z Frankfurtu d. 28. Marca.

Wcale niespodzianie pokazał się drugi testament Xcia biskupa Spirskiego, który tam ten pierwszy niemal ze wszystkim kassuie.

W Julii przywrocili Francuzi zupełnie dawny rząd. Gdy naypierwsze rozporządzenie imieniem Karola Teodora przeczytano, tak wielkie ukontentowanie było ludu iż X. powtornie zaczęcie musiał przeczytać. — Margrabia Bellegarde brat F. M. L. który iest przy Arcy Xciu Karolu został od Cesarza jenerałem maiorem mianowany.

Z Gratz d. 22. Marca.

Dowiedziawszy się Francuzi, iż d. 22 t. m. znaczne posiłki Austryackiey armii przybydź maią, blisko w 50,000 attakowali ią, która tylko 18,000 wynosząc nad rzeką Tagliamento stała. Po trzy razy zostali Francuzi za rzekę Tagliamento odparci, ale za czwartem razem w padłszy Austryakom we Flankę przymusili ich do cofnienia się. Głowna kwatera Austracka iest w Visca 3 godziny od Gorycyi. Nic nie wyrownywa męztwu z iakim się Austryacy potykali, ale też nic nie wyrownywa niebezpieczeństwu na iakie się Arcy Xzę Karol w tey okazyi wystawiał. Dwoch Francuzkich husarow przypadło iuż tylko na kilka krow od Arcy Xcia Jmci, ale husary Arcy Xcia Jozefa pomiarkowawszy iego niebezpieczeństwo rzucili się nagle na husarow Francuzkich, zrąbali ich i tym sposobem uratowali Arcy Xcia Karola. Siła Francuzka grozi w padnieniem do Karencyi; iednak po męztwie Austryackiey armii i całego ludu spodziewamy się iż do tego nie przyydzie.

Z Fuessen na granicy Tyrolu d. 23 Marca.

Do Inspruku bardzo wiele ranionych i częsć będącego w Brixen lazaretu przybyło. Francuzka kolomna, która korpus jenerała Lusignan attakowała, miała Botzen obeyść i 2 godziny za Brixen wtargnąć. Zamiarem Francuzow nie iest iść na Inspruk, ale przez drogę od Brixen ku Salzburgowi do okolic Muhr wtargnąć, i swoy plan złączenia Tyrolskiey armii, z tą która od Tryolu przeciw Arcy Xciu Karolowi czyni, w Xstwie Austryackim uskutecznić. O Tyrol bardzo się obawiamy, ponieważ:

armia Tyrolska przez postępowanie Francuzow od głowney armii oderzniętą została. — Armie z którèmi teraz Francuzi przeciw Tyrolowi, Gorycyi &c. postępuią, na 100,000 razem podaią. Buonaparte ma wybor Francuzkiego woyska pod sobą.

Od wyższego Renu d. 28 *Marca.*

Jenerał Moreau d. 21. t. m. poiechał z Strasburga do Paryża. — W Neuwied d. 24 t. m. była między Cesarskim jenerałem Kray i Francuzkim Hoche rozmowa; ostatni miał żądać nim się nieprzyiacielskie kroki zaczną, aby na 48 godzin wprzod zawieszenie broni zostało wypowiedziane.

Dwòr Cesarski przyiął iuż od wielu Szwabskich stanow za pięcioraki kontyniens pieniądze; wolne Szwabskie miasta chcą w tey mierze seym w Ulmie złożyć. F. M. L. Mack przeieżdzaiąc przez Szwabią nad Ren, naybardziey uważał fortyfikacye Ulmu i iego okolic.

Z Wezel d. 20. *Marca.*

Na niższym Renie w krótce oczekuiemy rozpoczęcia kampanii. Niektórzy utrzymuią iż pod czas rozmowy między Austryackiemi i Francuzkiemi jenerałami w Neuwied zawieszenie broni iuż zerwane zostało. Wiele Francuzkiego woyska iest iuż ku Sieg w poruszeniu, a z Kolonii wiele ciężkiey artylleryi do Koblentz, która ma bydź przeciw Enrenbreitstein użyta, sprowadzaią. Na Hollenderskim żołdzie stoiące 25,000 Francuzow będą nowo umondurowani.

Z Kolonii d. 28. *Marca.*

Tu iest między woyskami naywiększe poruszenie; wszystko się do otwarcia kampanii gotuie. Dywizya jenerała Championet iest iuż w polu. Na niższym Renie iest bardzo wiele Francuzów; kampania teraźnieysza będzie straszna i decyduiąca.

Od granic Włoskich d. 22. *Marca.*

Kampania w Tyrolu i Fryolu iuż Francuzi z wielką żywością otwarli. W obydwóch okolich przyszło iuż do krwawych potyczek, w ktorych Francuzi dla przemagaiących sił korzyści nad Austryakami odnieśli. Dnia 15 t. m. jenerał Massena attakował małe korpus jenerała Lusignan, którego po walecznym odporze z częścią iego korpusu w niewolą zabrał, we 20,000 ludzi. Jeden Tyrolski chłop pokazał Francuzom naywygodnieysze drogi do obeyścia Austryackiego korpusu. Przez odniesione te korzyści zostali Francuzi panami całey Piawy od Adryatyckiego morza aż do Cadore.

Z Medyolanu d. 18. *Marca.*

Podług listów jenerała Buonapartego do żony iego, która się tu znayduie, armia Francuzka pod dowodztwem tego jenerała i Masseny w oczach armii Austryackiey, która utraciwszy kilka set niewolnika cofnęła się, przeszła za Piawę. Jenerał Buonaparte stanął z swoią armią w Cogneliano i tamteyszych okolicach, i gotuie się do attakowania Cesarskich. W tym momencie odbieramy wiadomość, iz Francuzi stoczywszy ieszcze iednę bitwę z Austryakami przeszli Tagliamento i 15 Włoskich mil za Piawę zaszli, i na Palma Nuowa ku Gorycyi i Tryestowi dążą.

Z *Botzen d.* 21. *Marca.*

Wczoray wieczor odebraliśmy tu wiadomość, iż nieprzyiaciel w trzech punktach naszą armią attakował. Przy Solurn od środka i na prawem skrzydle ku Einsberg został odparty; ale na lewem skrzydle w Fleimserthal, gdzie naywiększą siłę miał, odniosł zupełne zwycięztwo: nie mal całe korpus strzelcow zostało rozpruszone i wiele w niewolą się dostało. Tuteyszy szaniec i

wzgorki zostały zaraz batalionem Keila osadzone. — Dziś rano odebraliśmy smutną wiadomość iż Solurn zostało opuszczone, i armia Tyrolska aby oderzniętą nie została do Neumarkt się cofnęła.

Z Frankfurtu d. 29. Marca.

F. M. L. Mack przybył tu wczoray na Manheim i Moguncyą z Maiorem hrabią Dietrichstein, i dzisiay w nocy z jenerałem Werneck na obiechanie kordonu niższego Renu ztąd wyieżdza. Cesarska armia niższego Renu, od którey tyle woyska do Włoch oderwano, składa się ieszcze z 34 batalionow piechoty i 20 dywizyy iazdy. Nad Laną zakładaią ieszcze wiele szańcow, co z Cesarskiey strony zdaie się plan obronny okazywać.

Naydaley 12 przyszłego miesiąca Arcy Xiąże Jozef palatyn Węgierski w Manheimie przy Cesarskiey armii nad Renem iest oczekiwany; cała iego świta składa się z Węgrzynów. — Większa część korpusu Kondeusza ma także do Włoch poyść. Wieść iakoby Xżę Kondeusz nad tym korpusem kommendę złozył, potrzebuie potwierdzenia.

Z Medyolanu d. 23. Marca.

Tuteysze gazety piszą, iz przeieżdzaiacy tędy kuryer od jenerała Buonaparte do Paryża, przywiozł nowinę, iz Francuzi odebrawszy Udine i Palma Nova weszli do Tryestu. — Też same gazety ogłosiły następuiący dziennik armii:

Dziennik Włoskiey armii. — Z Valvasona d. 27. Ventose (d. 17. Marca.)

Dnia 16 marca dywizye Angereau, Bernadotte i Serrurier stanęły na prawem brzegu Tagliamento, za którą nieprzyiacielska armia pod Arcy Xęciem Karolem stała. Dywizye Francuzkie rozwinęły się i z całą swoią iazdą rzuciły się w szerokie koryto Tagliamento, którą niemal wszędzie można wpław przeyść; piechota miała pod pas wodę. Nieprzyiaciel bronił tey rzeki straszną artylleryą; my swoią naprzeciw niego wystawiliśmy, i za pomocą iey ognia cała linia się ruszyła. Nasze waleczne woyska rzuciły się z bagnetem na nieprzyiaciela. Lewe skrzydło nieprzyiacielskie okryte iego iazdą, przyciśnione naszą z prawego skrzydła pod kommendą dywizyynego jenerała Dugna, ktory jenerała maiara Chouls, 11 officyerów 200 ludzi i 6 armat zabrał, namyśliło się do cofnienia. Prawa nieprzyiacielska dłużey się trzymała, i we wsiach, w których się okopała, mocno się broniła. Dywizya jenerała Augereau pod kommendą jenerała Guieux ktora formowała czoło, attakowała nieprzyiaciela z znaną walecznością, i po kilko godziuney i nayzywszey bitwie przymusiła ią na koniec do cofnienia się. Jenerał Guieux zabrał kilka armat i wiele niewolnika. Strata nieprzyiacielska ma bydź wielka; nasza nie wynosi iak 200 ludzi w zabitych i ranionych; między ostatniemi znayduią się jenerał adiutant Kelermann i Lorcet letko ranieni.

Podpisano *Alexander Berthier.*

Rewolucya iest zupełna w Brescia, tak iak w Bergamo; drzewo wolnosci tam zaszczepiono, uformowano municypalnosć i wydziały nowego rządu. Rewolucyonisci dla przychylenia sobie ludu znieśli akcyzę i cenę żywności z mnieyszyli; iednak uznano za potrzebne rozbroienie niektòrych części miasta. Rządca miasta P. Mocenigo cofnął się we 2000 Weneckiego woyska z Brescia.

DODATEK

DO N^ru. 31.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 16. KWIETNIA 1797.

Wielu Amatorow muzyki ziednoczywszy się, w zamiarze ludzkości, pod dyrekcyą J. Pana Jerzego Allio medycyny doktora, dali muzykalne akademie na zysk wdow i ubogich sierot żołnierzy zachodnio-Gallicyyskich przed nieprzyiacielem na placu poległych.

Z Akademii muzykalney na dniu 20go zeszłego miesiąca daney, zebrano ze wszystkim. fl. 247 kr. 12. Z owey w dniu 20go tego miesiąca.

daney weszło do kassy	89	58
In summa	fl. 337	kr. 10
Wydatki pod czas tychże akademii na oświecenie Sali, za papiery muzyczne w raz z stratą na monecie cudzey, uczyniły.	78	29
Zostało zatym reszty ryń.	258	kr. 41

Summa ta złożona była na rozkaz wysoki w głowney prowincyonalno-kameralney kassie, oraz wyszło urządzenie z strony tuteyszey C. K. jeneralney kommendy, ażeby rzeczona summa owym wdowom i sierotom, dla ktorych przeznaczona była, iak naypredzey rozdana została.

W Krakowie dnia 29 marca 1797 roku.

Z Peterzburga d. 24. Marca.

D. 9. t. m. Imperator założył węgielny kamień do maiącego bydź zbudowanym nowego Michaiłowskiego pałacu. D. 21 wyiechał ztąd do Moskwy; osoby famlii Cesarskiey w tęz samą udaią się podroż. W tydzień po wyieździe Imperatora Krol Polski ma ztąd wyiechać i d. 4 Kwietnia w Moskwie iest spodziewany. Senatorowie pierwszey klassy wyieżdzaią ztąd takze do Moskwy. Żałoba maiąca trwać do d. 24 przyszłego miesiąca Listopada, będzie zło-

żona w całym państwie od dnia koronacyi do powrotu Imperatora do Peterzburga. Korona przeznaczona na koronowanie Imperatora szacowana iest półtora miliona rublow. Pracowano nad nią przez 3 miesiące, nie iest iednak tak ciężka iak korona Katarzyny II ktora 7 funtow ważyła. Znayduiący się na niey wielki bryliant waży 57 karatow. Po koronacyi Cesarz Jmć chce się udać do Rygi i Reval.

Na rozkaz Imperatora wszystkie spotykaiące go powozy lub sanie muszą zatrzymać się. Osoby płci męzkiey powinny z nich wysiąść i zrobić ukłon, damy zaś dla okazania iak gdyby wysiąć chciały maią otworzyć drzwi kareciane i skłonić się. Napotkawszy iednak Imperatorową wysiąść także z powozu powinny.

Instytut na edukacyą 300 panienek szlacheckich i mieyskich od Katarzyny II. ustanowiony, potwierdzony został i ma zostawać pod dozorem Imperatarowey.

Od granic Szwabkich d. 27. Marca.

Wiadomości z Tyrolu donoszą iż Francuzi do Botzen iuz weszli, a z drugiey strony do Fryolu wtargnęli. — Na Medyolan przeiechała dyputacya od Weneckiego senatu z protestacyą przeciw złączeniu się Bergamo, Werona, Brescia &c. z Lombardską rzecząpospolitą do Paryża.

Z Moguncyi d. 28. Marca.

Z przyczyny niepomyślnych wiadomości z Włoch, wiele tam ieszcze woysk od armii Cesarskiey nad Renem odrywaią. Korpus ochotnikow Grün - Laudon pod kommendą ranionego pułkownika Aspres i lekka iazda Karaczay iuż tam swóy marsz rozpoczęły. Cztery regimenta piechoty i kilka iazdy, między innemi regiment Macka muszą także spiesznо do Włoch ruszyć. F. M. L. Mack obieżdzaiąc kordon od Bazylei, rozmawiał się z Angielskim posłem w Szwaycaryi P. Wickam.

Z Włoch d. 20. Marca.

Wiadomości z państwa kościelnego nie są dla handluiących pomyślne. Francuzi wszystkie towary Niemieckich kupcow znayduiące się w Sinigaglia i Ankonie za aresztowali.

Z Włoch d. 24. Marca.

Miasto Bergamo wysłało deputowanych do jenerała Buonaparte, do dyrektoryatu i do rzeczypospolitey Cyspadeńskiey. List który pisało do ostatniey iest w tych wyrazach: " *Dwadzieścia czterey tymczasowi reprezentanci samowładnego ludu Bergamo do Rzeczypospolitey Cyspadeńkiey.* Zdobyliśmy wolność: pragniemy się z wami połączyć. Przyymiycie naszą przyiaźń, i udzielcie nam przyiaźni ludu, który reprezentuiecie. Zyymy, biymy się i umieraymy, ieżeli tego potrzeba za iedną sprawę; wolne ludy nie powinny tylko iednym duchem bydź ożywione.-Połączmy się więc na zawsze wy, Francuzi i my."

Teraz potrzeba oczekiwać czy rząd Francuzki pozwoli na przyłączenie miast i gruntu Weneckiego do rzeczypospolitey Cyspadeńskiey. Rezolucyą iaką przedsięweźmie da poznać, czy wpływał do tey nagłey rewolucyi. Postępek jenerała Kilmain kommenderuiącego w Lombardyi, okazuie dotąd iż niemiał żadnego rozkazu posiłkowania poddanych Weneckich w ich insurrekcyi, bo w liście swoim do kommendanta Bergamo, zakazuie mu wyraźnie aby się nie mięszał do zatargow między tamteyszemi mieszkańcami i ich rządem.

Zaszłe rozruchy w Romanii i Xstwie Urbino są zupełnie uspokoione.

DONIESIENIA.

Na dniu 1szego maia roku bieżącego, i w dni następuiące w kancellaryi Cesarsko Krolewskiey Administracyi zachodnio rządowych galicyskiey dobr, w domu Krauzowskim na grodzkiey ulicy pod Numerem 97 z rana od godziny 9tey do 1wszey po południu, zaś od godziny 3ciey do 6tey, niżey wyszczególnione dobra, Folwarki, Woytowstwa i Tenucye, na dalsze trzy lata, to iest od 24 czerwca 1797 roku, aż do tego samego dnia 1800 roku, przez licytacyą w arędę puszczone będa, iako to:

Cyrkuł	Nazwisko, Dominiow, dobra, Woytowstwa lub Tenucye.	Cena Fiskalna	
		Zło: ryń,	Kr.
Krakowski	Goral Woytowstwo i Młyn w Zielonkach	463	54 6/8
	Karwin	1925	—
	Opatkowiczki	862	30
	Wilkow	900	—
	Opatkowice	4200	—
	Prussy i Biskupice	975	—
Koński	Kurzelow	6300	—
Sandomirski	Niekurza	1000	—
	Berteczow Woytowstwo	—	—
	Długołeka detto	—	—
	Wiązownica detto	—	—
Kielce	Gorno	1937	30
	Masłow	2637	30
	Kravno	2950	—
	Brzezinki	537	30
	Porabka	440	—
	Drugnia wraz z dwiema wsiami	3174	54 1/8
	Piestrzec	4150	—
	Cissow	3950	7
	Zaiaczkow	—	—
	Będziaki	579	13
	Brzegi z przyległościami	—	—
	Pierzchnica	337	—
	Pińczow	2849	55 1/8
	Koniusza	1607	20
Biała	Krzyżanowice	4521	45 5/8
	Litewni	1913	—
	Bonin i Walin	1521	—
	Kobylany	2442	46
	Kviowice	5089	34 1/8
	Troianow	5179	34
Radomski	Mirow	8332	
	Ryczywoł Woytowstwo	—	—
Siedlecki	Skrzeszow	2396	15
	Ostek	400	—
	Brzozowka	—	—
	Bodzanowka	—	—

Od dzierżenia wyżey wyszczegolnionych dobr, żydzi tylko wyłączeni są każdy zaś inny do takowego dzierżenia przypuszczonym będzie, który następuiące aż do ninieyszego uwiadomienia tylko ściągaiące się obowiązki, wypełnić może, gdyż istotne licytacyine kondycye, przed zaczęciem teyże, tak w Polskim iako i w Niemieckim ięzyku, licytować sobie życzącym, przeczytane i wytłomaczone będą, iako to:

(a Każdy życzący dzierżawy, czwartą część wyżey wyszczegolnioney fiskalney ceny zaręcznego czyli vadium, przed zaczęciem licytacyi złożyć ma, która tak długo w C. Kr. kafsie bez procentu zostanie, dopoki przepisana kaucya złożona, i ieżeli takowa fideiussoryczna, od królewskiego fiskusa approbowana, i za przyiętą uznana niebędzie – na tenczas to złożone zaręczne czyli vadium, albo w gotowiźnie wypłacone, albo też od drugiey antycypatywe płacić się, maiącey półroczney raty odtrącone będzie.

(b Pierwsza półroczna rata, na 14 dni przed obieciem dzierżawy do C. Kr. kafsy tyczącey się Prefektury ekonomiczney zapłacona bydź powinna.

(c Każdy życzący dierżawy powinien przed licytacyą udowodnić, iż w stanie iest żądaną złożyć kaucyą; która.

d) Częścią dla punktualnego wypłacania arędownego kwantum, częścią zaś dla, uszkodzenia fundi instrurti i uciemiężenia poddanych iednoroczne arędowne kwantum i iednę dziesiątą część nad zwyż rzeczone wynosić ma, albo w gotowiźnie złożona, albo dolna fideiufsoryczna do ostatniego dnia maia r. t. pewnie dostawiona bydź powinna, i dla tego naywięcey daiącemu dzierżawcy formularz wydany będzie, w iakim sposobie ię ułożyć należy.

Wreszcie mogą osoby życzący dzierżawy, kondycye takowe dzierzawy tyczące, na 14 dni w przod w C. Kr. kancellaryi administracyi dobr rządowych przeyrzeć i potrzebne wiadomosci powziasć.

Oprócz tego będą owe fiskalne ceny, które przy niektórych woytowstwach nie są wyrażone, przy licytacyi każdemu licytuiącemu oznaymione, gdyż Woytowstwa te dopiero niedawno do lustrowania wyznaczone, a lustracye takowe ieszcze nienadeszły.

Z C. K. zachodnio-Galicyiskiey Administracyi dóbr rządowych. W Krakowie dnia 15 marca 1797 roku.

Józef de Melnicki, C. K. Konsyliarz i Kameralnych dobr Administrator.

Józef Piort Hörl, Sekretarz.

Z strony Cefs: Krol: Sadow Szlacheckich Krakowskich ninieyszemi uwiadomia się, iż J. C. K. Mość podług naywyższey rezolucyi pod dniem 28 Listopada roku 1796 zapadłey, do roztrząśnienia dochodzacych do tuteyszego sadu pupilarnych rachunkow, dwoch rewizorow z roczną pensyą 600 złotyńskich ustanowić raczyła.

Ci więc, ktorzy takową funkcyą otrzymać sobie życzą, swoie prozby aż do 15 maia r. b. tuteyszemu C. K. Krol: sądowi szlacheckiemu podać, i wiary godnemi zaświadczeniami o ich dobrych obyczaiach zupełney wiadomości rachunkow i praktyczney ekonomii wieyskiey, nie mniey biegłości w polskim i łacińskim iezyku opatrzyć, i d. 16 maia r. b. przed kominifsyą z strony C. Krol: tuteyszych sądow przedsiewziac sie maiaca, o godzinie 9 z rana, podobnież i w następuiących dniach dla badania sie ich umieietności stawic się maia.

Z Rady Jego C. Krol: Sądu Szlacheck.^ego Krakowskiego dnia 30 Marca 1797 roku.

F. Woyna.

Uwiadomia się Publiczność iż na d. 13 miesiąca maia r. 1797 Jatki rybney Sławetnego Antoniego Ziernickiego dziedziczney z przycieramy zło: pol: 600 szacowaney w ratuszu Krakowskim o godzinie trzeciey po południu sprzedaży odprawiać się będzie licytacya, ktoby sobie życzył kupić niech się w wyznaczonym czasie i mieyscu znayduie.

Urodzeni Michał i Franciszek Tomiccy bracia rodzeni, chcąc się dowiedzieć o życiu Michała Tomickiego stryia swego rodzonego, ktory ieszcze przed rokiem 1753 z Woiewodztwa przedtym Krakowskiego oddalił się, oraz o pozostałych może naturalnych iego sukcefsorach. Upraszaią wszystkich, ktorych ninieysza odezwa doyść może, aby o potrzebny iuż powyższey wiadomosci, do kantoru Gazety Polskiey Krakowskiey doniesienie swoie uczynić raczyli, gdy w razie nie będących iuż przy życiu rekwirowanych osob, sami wraz z siostrami, substancyi po Michale Tomickim, iako rodzonym stryiu pozostałey dopominać się będą mieli prawo.